

Anna Haładyj

Lublin, 01 marca 2015 r.

Katedra Prawa Zarządzania Środowiskiem
Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Autoreferat

Przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych w rozumieniu art. 18a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1582).

1. Imię i nazwisko

Anna Haładyj

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

1996-2001 dzienne studia prawnicze na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL; studia ukończone w 2001 r. oceną bardzo dobrą z wyróżnieniem, nagroda rektorska za wyniki w nauce.

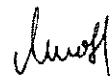
19 października 2004 r. – obrona rozprawy doktorskiej „Ewolucja zasad ogólnych prawa ochrony środowiska” przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. S. Wrzoska, na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. recenzenci: ks. prof. dr hab. H. Misztal (KUL), prof. dr hab. J. Ciechanowicz-McLean (Uniwersytet Gdański)

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

2001-2005 zatrudnienie na stanowisku asystenta na WPPKiA KUL.

1 października 2005 i nadal - zatrudnienie na stanowisku adiunkta na WPPKiA KUL.

Luty 2007- luty 2008 - zatrudnienie na stanowisku adiunkta w Collegium Varsoviensis/Szkoła Wyższa Warszawska

4. Wskazanie osiągnięcia* wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

Jako osiągnięcie naukowe uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora nauk prawnych przedkładałam monografię zatytułowaną „*Udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko jako instytucja prawa ochrony środowiska*”. Lublin 2015, ISBN 978-83-7702-953-4, ss. 486. Recenzenci: prof. dr hab. B. Rakoczy, dr hab. M. Rudnicki, prof. KUL, ilość znaków: 1283560.

Problematyka udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (SOOS) nie była dotąd w polskiej literaturze przedmiotem opracowania monograficznego. Wychodząc z założenia, że postępowanie w sprawie SOOS traktować można jako proceduralnie określony ciąg czynności, o różnym stopniu sformalizowania, zmierzający do ustalenia sytuacji prawnej podmiotów administrujących, a w niektórych przypadkach (powszechnie obowiązujących dokumentów strategicznych) także podmiotów administrowanych, rozpatruję udział społeczeństwa w tym postępowaniu jako ogniwo ciągu działań prawnych, warunkujące prawidłowość całego postępowania. Regulacja ta ma charakter wyczerpujący i wykazuje cechę kompleksowości, gdyż przepisy o udziale społeczeństwa stosuje się do wszystkich dokumentów strategicznych wymagających SOOS na zasadach określonych w *ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Można więc uznać, że regulacja ta ma charakter sformalizowany i jednorodny.

W związku z tym postawiłam w pracy tezę badawczą, że przepisy regulujące udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko łącznie tworzą instytucję prawa ochrony środowiska. Jest to instytucja rozbudowana, której jądro stanowi prawo składania uwag i wniosków, traktowane jako prawo „każdego”. Obowiązki organów administracji, związane z podaniem do publicznej wiadomości oraz przygotowaniem i wyłożeniem niezbędnej dokumentacji sprawy stanowią refleks prawny prawa do złożenia uwag i wniosków. Podkreślić jednak należy, że taka konstrukcja nie tworzy w mojej ocenie publicznego prawa podmiotowego, a dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach skarg na dokumenty strategiczne, których przyjęcie lub zaniechanie przyjęcia narusza krajowe prawo ochrony środowiska ograniczony został wyłącznie do grona podmiotów wykazujących, wespół z tym naruszeniem, także naruszenie swego interesu

prawnego lub uprawnienia. Dla realizacji konstrukcji publicznego prawa podmiotowego konieczne byłoby wykreowanie skargi do sądu administracyjnego, traktowanej jako *actio popularis*, a więc składanej w interesie publicznym. Braki w tym zakresie, związane w zasadzie wyłącznie z regulacją prawa do skargi przysługującą osobom, których interesy prawne lub uprawnienia zostały naruszone, stanowią w mojej ocenie nie tylko naruszenie norm prawa publicznego międzynarodowego, ale także uniemożliwiają faktyczną ochronę środowiska jako dobra wspólnego w sytuacji, gdy nie doszło do naruszenia interesu prawnego.

Celem badań, których efekt stanowi monografia „*Udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko jako instytucja prawa ochrony środowiska*” jest analiza przepisów, które składają się na instytucję udziału społeczeństwa w ochronie środowiska, z uwzględnieniem specyfiki SOOS jako zbioru przepisów o charakterze co do zasady proceduralnym, oraz wyodrębnienie i analiza przepisów składających się na zbiory norm pełniących rolę gwarancyjną dla zabezpieczenia należytego udziału społeczeństwa, z uwzględnieniem ogniw wynikających z koncepcji ciągu działań prawnych związanych z tym udziałem, tj. podania do publicznej wiadomości, przygotowania i wyłożenia niezbędnej dokumentacji sprawy oraz prawa złożenia uwag i wniosków. Zagadnienia te uzupełnia prezentacja zagadnień teoretycznych związanych z dostępem do wymiaru sprawiedliwości w sprawach przyjęcia dokumentów strategicznych naruszających krajowe prawo ochrony środowiska, oraz w sprawach bezczynności legislacyjnej naruszającej to prawo, jako kluczowej gwarancji procesowej prawa składania uwag i wniosków, wraz ze wskazaniem praktycznych implikacji wywołanych przez wadliwą i niepełną implementację prawa publicznego międzynarodowego w tym zakresie.

Zagadnienia związane z udziałem społeczeństwa w SOOS rozpocząć wypada od prezentacji ogólnych koncepcji uzasadniających udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji publicznych. Problematyce tej został poświęcony I rozdział pracy odnoszący się do tła prawnego i aksjologicznego udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji publicznych, w tym w zakresie ochrony środowiska. W rozdziale I zaprezentowano także zasadnicze dla dalszej części pracy ustalenia terminologiczne. Rozdział ten wieńczy zagadnienia dotyczące kryteriów przemawiających za wyodrębnieniem instytucji prawa ochrony środowiska oraz funkcji udziału społeczeństwa w ochronie środowiska.

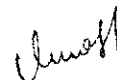
Rozdział II poświęcony został koncepcji strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz jej realizacji w krajowym prawie ochrony środowiska. W rozdziale tym zasygnalizowano

zwłaszcza istotny wątek przedmiotu strategicznej oceny, czyli projektów polityk, strategii, planów i programów, które wymagają sporządzenia prognozy z uwagi na kryterium materialne lub ich oddziaływanie na obszar Natura 2000. Ujęcie SOOS jako postępowania mieszczącego się w koncepcji ciągu działań prawnych, wymaga wskazania poszczególnych ogniw tegoż ciągu, obejmujących: właściwość organów, współdziałanie w zakresie opinii i uzgodnień z organami ochrony środowiska i ochrony zdrowia itp.

Dwa kolejne rozdziały poświęcone zostały obowiązkom organów administracji związanym z podaniem do publicznej wiadomości o przystąpieniu do sporządzania dokumentu i o jego przedmiocie (rozdział III) oraz udostępnieniem niezbędnej dokumentacji sprawy przygotowywanej w ramach SOOS (rozdział IV). Podanie do publicznej wiadomości o wszczęciu postępowania w sprawie SOOS jest instytucją niezwykle specyficzną, bazującą koncepcyjnie na obwieszczeniach publicznych regulowanych przepisami kpa, co po raz kolejny ukazuje specyfikę postępowania w sprawie SOOS, które wyrastając z postępowania administracyjnego, zyskało samodzielność proceduralną. Traktowanie postępowania w sprawie SOOS odrębnie od regulacji kpa wywołuje jednocześnie wiele wątpliwości związanych ze skutkami podania do publicznej wiadomości, a więc biegiem terminów i ich charakterem prawnym oraz konsekwencjami prawnymi ich naruszenia, które stanowią przedmiot analiz w omawianym rozdziale. Podkreślić należy, że podanie do publicznej wiadomości pełni podwójną rolę, po pierwsze mając walor czysto informacyjny: wskazuje, że postępowanie w sprawie przyjęcia projektu dokumentu strategicznego się toczy. Po drugie zaś, ma znaczenie kluczowe z tego względu, że warunkuje udział społeczeństwa.

Dostęp do niezbędnej dokumentacji sprawy, stanowiący przedmiot refleksji w rozdziale IV, jest warunkujący dla złożenia uwag i wniosków. Kluczowe dla przygotowania tej dokumentacji jest ustalenie jej właściwego zakresu przedmiotowego oraz uwzględnienie wyłączeń jawności niektórych danych, w związku z czym formułuję postulat zastosowania testu szkody i testu ważenia interesów jako konsekwencję pronijnej wykładni prawa krajowego w zakresie ograniczeń w dostępie do danych stanowiących informacje o środowisku. Ciężące z tego tytułu na organach administracji obowiązki (konieczność pronijnej wykładni) stanowią istotne wyzwanie w praktyce stosowania prawa przez organy ochrony środowiska, a jednocześnie wpływają na ostateczny kształt tej dokumentacji, udostępnianej społeczeństwu, determinując zakres przyszłych uwag i wniosków.

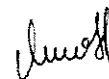
Wzmiankowane wyżej obowiązki organów ochrony środowiska stanowią refleks prawny w stosunku do prawa złożenia uwag i wniosków, przysługującego każdemu i

stanowiącego przedmiot refleksji naukowej w rozdziale V. Uwagi i wnioski stanowią na gruncie *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku...* jednolitą kategorię pojęciową, odrębną od instytucji skarg i wniosków w rozumieniu kpa. składaną w ściśle określonym trybie przez „każdego”, tj. literalnie rzecz ujmując, wszystkich bez wyjątku uprawnionych, bez możliwości stosowania wyłączeń czy dyskryminacji. Odmawiam jednak prawu każdego do złożenia uwag i wniosków charakteru publicznego prawa podmiotowego, uznając, że ich rozpatrzenie nie oznacza konieczności uwzględnienia uwagi lub wniosku w treści dokumentu w sposób postulowany przez wnioskodawcę.

Problematyce dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach skarg na dokumenty strategiczne poświęcony został ostatni rozdział rozprawy. Dostrzegając braki w zakresie kwestionowania przed sądem naruszeń krajowego prawa ochrony środowiska przez postanowienia dokumentów strategicznych w interesie publicznym, jak też naruszeń prawa wywołanych przez zaniechanie ich przyjęcia formułuję w nim przede wszystkim postulat rozszerzenia legitymacji skargowej choćby na organizacje ekologiczne uznane za działające w interesie publicznym w sprawach skarg na uchwały i inne akty organów j.s.t., wojewody i organów administracji niezespólonej w województwie oraz utworzenie procedur umożliwiających zaskarżanie w interesie publicznym do sądu administracyjnego innych dokumentów strategicznych przyjmowanych np. przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

W rozprawie formułuję ogólny wniosek, że zasadne jest wyodrębnienie udziału społeczeństwa w SOOS z ogólnej koncepcji udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i traktowanie jej jako instytucji ogólnej prawa ochrony środowiska. Za trafnością takiego założenia przemawia przede wszystkim fakt, że poszczególne przepisy regulujące postępowanie w sprawie SOOS prowadzone z udziałem społecznym wykazują znaczną specyfikę. Po pierwsze, podanie do publicznej wiadomości zyskało walor materialnoprawny, a jego brak lub obwieszczenie nieprawidłowe skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwał w sprawie przyjęcia dokumentu strategicznego. Po drugie, zakres niezbędnej dokumentacji sprawy oceniany w oderwaniu od jawności wewnętrznej i zewnętrznej postępowania administracyjnego także nabiera cech samodzielności, a o zakresie jawności decyduje odpowiednie stosowanie przepisów o odmowie udostępnienia informacji o środowisku. Obowiązki organów administracji związane z podaniem do publicznej wiadomości mają charakter norm bezwzględnie obowiązujących, nie zostawiając uznaniu tych organów żadnego z elementów obwieszczenia, a w przypadku określania zakresu niezbędnej dokumentacji sprawy organy administracji uznają za zobligowane do stosowania pronijnnej

wykładni tak, by umożliwić weryfikację przyczyn wyłączenia jawności dokumentacji z punktu widzenia nie tylko szkody, jaką jej udostępnienie mogłoby wywołać, ale także z punktu widzenia interesów przemawiających za jej udostępnieniem w ramach przygotowanej dokumentacji. Te obowiązki powiązane zostały w sposób refleksywny z prawem składania uwag i wniosków. Z uwagi na fakt, że postępowanie SOOS nie jest postępowaniem administracyjnym *sensu stricto*, brakuje momentu określanego jako „wszczęcie postępowania” – stąd warunkujące jest podanie do publicznej wiadomości, wskazujące po pierwsze, że przystąpiono do przygotowania projektu dokumentu, a po drugie – że postępowanie w tej sprawie ma walor postępowania prowadzonego z udziałem społecznym, kwalifikowanego jako „postępowanie w sprawie ochrony środowiska”. Uznanie, że postępowanie toczy się z udziałem społecznym pociąga za sobą konsekwencje w postaci obowiązku przygotowania niezbędnej dokumentacji sprawy i jej wyłożenia do wglądu, wraz z możliwością zapoznania się oraz złożenia uwag i wniosków. Kolejnym obowiązkiem organu administracji w tym zakresie jest określenie terminu, w jakim społeczeństwo („każdy”) może złożyć uwagi i wnioski, a następnie ich przyjęcie - w dowolnej formie (pisemnej, ustnej do protokołu lub elektronicznej). Ostatnim obowiązkiem organów administracji publicznej jest w tym zakresie rozpatrzenie uwag i wniosków oraz ponowne podanie do publicznej wiadomości o sposobie ich rozpatrzenia, w formie uzasadnienia do dokumentu, stanowiącym znów konstrukcję wzorowaną na rozwiązaniu przyjętym w kpa, a mianowicie na uzasadnieniu do decyzji, które w postępowaniu w sprawie SOOS zyskało samodzielny status. Tym samym uznać należy, że obowiązki organów administracji w zakresie współdziałania ze społeczeństwem w ramach SOOS zostały określone w sposób po pierwsze wyczerpujący, a po drugie – kompleksowy, pozwalający na odróżnienie tak ukonstruowanych konstrukcji prawnych od instytucji typowych dla postępowania w sprawie wydania decyzji administracyjnej. Co więcej, regulacja ustawowa w zakresie udziału społeczeństwa w SOOS ma charakter horyzontalny. Stąd uznać ją należy za instytucję zintegrowaną, czyli wykorzystywaną dla dokumentów o różnym charakterze prawnym, przyjmowanych w różnym trybie i na różnej podstawie prawnej. Jest ona równocześnie instytucją ogólną prawa ochrony środowiska.

Jednocześnie uznaję, że brak kognicji sądów administracyjnych do badania naruszeń prawa ochrony środowiska dokonujących się przez przyjęcie dokumentów strategicznych o określonej treści i z określonymi błędami proceduralnymi (lub zaniechanie ich przyjęcia), składanych jako skargi w interesie publicznym, stanowi największy zarzut wobec krajowej

regulacji prawnej. Jak wynika z norm prawa publicznego międzynarodowego, prawo do weryfikowania przez organ sądowy każdego działania lub zaniechania władz publicznych, niezależnie od jego charakteru prawnego (tj. posiadania mocy powszechnie obowiązującej lub jej braku) przysługuje członkom społeczeństwa (tj. każdemu) w interesie publicznym, a więc bez konieczności wskazywania, jakie interesy prawne lub uprawnienia zostały naruszone przez przyjęcie aktu lub bezczynność legislacyjną. Tymczasem w krajowym systemie prawa restrykcyjnie powiązano skargę do sądu z naruszeniem interesu prawnego lub uprawnienia. Typowe dla procedury sądowoadministracyjnej ujęcie wyklucza możliwość składania skarg do sądu w interesie publicznym, co oznacza w praktyce niemożność weryfikowania działań organów przyjmujących dokumenty strategiczne lub ich zaniechań, naruszających prawo ochrony środowiska, gdy brak naruszenia interesu prawnego. Stanowiąc dobro wspólne, środowisko pobawione jest w ten sposób publicznoprawnej ochrony, jaką dawałaby *actio popularis*, dlatego należy wymagać wprowadzenia w sprawach z zakresu ochrony środowiska szczególnej legitymacji procesowej przysługującej co najmniej organizacjom ekologicznym, do wnoszenia do sądów administracyjnych skarg na dokumenty strategiczne wymagające SOOS, które naruszają materialne i proceduralne normy prawa ochrony środowiska. Prawo skargi musi przysługiwać organizacjom w interesie publicznym, a wyłączenie badania naruszenia interesu prawnego lub uprawnienia jako podstawy skargi ułatwi rozciągnięcie jej zakresu także na akty, które nie mają charakteru powszechnie obowiązującego; jest bowiem rzeczą oczywistą, że w postępowaniu w sprawie SOOS osoby składające uwagi i wnioski legitymują się w większości przypadków jedynie interesem faktycznym. Finalnie za takim rozwiązaniem przemawiają tak argumenty płynące z koncepcji *good governance*, jak i natury aksjologicznej.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych

5.1. Przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora

Początki mojej pracy zawodowej wiążą się z zatrudnieniem na etacie asystenta i realizacją studiów doktoranckich w Katedrze Prawa Zarządzania Środowiskiem na WPPKiA KUL w 2001 r. Podstawy kierunek prowadzonych podówczas badań stanowiło zagadnienie charakteru prawnego zasad ogólnych prawa ochrony środowiska. Zagadnienie to, analizowane w latach 80., zyskało ponownie na znaczeniu w związku z wejściem w życie ustawy – Prawo ochrony środowiska, w której prawodawca skonstruował katalog zasad

ogólnych o zróżnicowanym prawnie charakterze; oraz w związku z trwającym procesem dostosowawczym polskiego prawodawstwa ochrony środowiska do wymogów unijnych. W szczególności interesowało mnie zagadnienie uznania poszczególnych przepisów wyrażonych w art. 4-12 ustawy Prawo ochrony środowiska za zasady dyrektywne lub opisowe, bądź uznanie ich za reguły prawne, zgodnie z klasyfikacją dokonaną przez R. Alexy'ego. Badania te prowadziłam częściowo podczas sześciomiesięcznego stypendium Fundacji im. Nowickiego i Deutsche Bundesstiftung Umwelt w Ostseeinstitut für Seerecht und Umweltrecht na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Rostoku (RFN, 2003). Zaowocowały one publikacjami poświęconymi prezentacji wybranych zagadnień związanych z charakterem prawnym i ewolucją zasad ogólnych prawa i polityki ochrony środowiska. Podsumowanie koncepcji wyodrębnienia zasad ogólnych w krajowym prawie ochrony środowiska stanowiło opracowanie *Umweltrecht in Polen unter besonderer Berücksichtigung des Grundsatzes der nachhaltigen Entwicklung*, opublikowane w niemieckim czasopiśmie *Natur und Recht*, 5/2004.

Łącznie przed obroną rozprawy doktorskiej opublikowałam 8 artykułów w czasopiśmie, w tym jedno w zagranicznym, oraz 4 rozdziały w monografiach; byłam także organizatorką trzech konferencji naukowych, które zaowocowały publikacją monografii pod moją redakcją (*Polska w Unii Europejskiej - nowy wymiar współpracy międzynarodowej w ochronie środowiska*, Radom 2004) oraz *Współpraca międzynarodowa w ochronie środowiska*, Radom 2004. *Prywatyzacja zadań publicznych w ochronie środowiska*, red. naukowa Rafał Biskup, Anna Haladyj, Maciej Rudnicki, Gorzów Wielkopolski 2004).

W tym okresie brałam także udział w kursie „Economic Instruments of Environmental Protection” (28 07 – 8 08 2003), University of Joensuu, Finlandia, gdzie wygłosiłam referat *The principle of sustainable development as the rule of law in Poland?* oraz w International Summer Academy „Energy and the Environment” (5-17 07 2004), University of Greifswald, RFN, gdzie wygłosiłam referat: *Energy Policy of the State in Relation to the Main Principles of Polish Environmental Law*. W latach 2001-2004 wzięłam także udział w kilku krajowych konferencjach naukowych, w tym także z referatami.

5.2. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora

Początkowy okres po uzyskaniu stopnia naukowego doktora jest związany z kontynuacją badań nad charakterem prawnym zasad ogólnych prawa ochrony środowiska, co zaowocowało analizą zagadnień dotyczących relacji ustawowych reguł prawnych (zasada

zaowocowało analizą zagadnień dotyczących relacji ustawowych reguł prawnych (zasada przewencji i przezroczności) do dyrektywalnych zasad konstytucyjnych (zasada zrównoważonego rozwoju), prezentowanych w artykule: *Zasady ogólne prawa ochrony środowiska na tle konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju*, [w:] *Zrównoważony rozwój w teorii ekonomii i w praktyce*, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu nr 1190/2007 oraz instrumentarium służącego realizacji zasady zanieczyszczający płaci (*Instrumenty finansowe a zrównoważony rozwój obszarów wiejskich* [w:] *Wspólna Polityka Rolna szansą dla polskiego rolnictwa*, Lublin 2006). Wychodząc od zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska jako zasady opisowej zaczęłam poddawać analizom nie tylko jej charakter prawny, ale też instrumenty procesowe służące jej realizacji, zwłaszcza w kontekście implementacji prawa UE, w artykule: *Considering Legal Issues of Stakeholder Involvement in the Decision-Making Process - Lessons Learned and Challenges Ahead*, *Economic and Environmental Studies* No. 8/2006.

Z czasem z zagadnienia udziału społeczeństwa w ochronie środowiska uczyniłam swój główny przedmiot zainteresowań naukowych, analizując uwarunkowania prawne tegoż udziału w zmieniającym się nieustannie otoczeniu prawnym. Podkreślić jednak należy, że nie można rozpatrywać go bez głębszej analizy całego systemu ocen oddziaływania na środowisko, jako warunku uruchomienia postępowania z udziałem społecznym, czemu poświęciłam następujące opracowania: *Nowe wyzwania w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko i ewaluacji programów* (współautor - 33 %, wraz z R. Dyjakiem i J. Maćkowiak-Pandera), *Prawo i Środowisko*, Nr 1/2007 oraz w opracowaniach: *Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jako instrument wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju* [w:] *Rozwój zrównoważony na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym - doświadczenia polskie i możliwości ich zastosowania na Ukrainie*, Lublin 2006, i *Ewolucja systemu ocen oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć w polskim systemie prawnym - aspekty proceduralne* [w:] *Środowiskowe bariery i czynniki rozwoju gospodarczego Polski*, Kraków 2006, oraz *Ocena oddziaływania na środowisko przedsięwzięć z zakresu energetyki jądrowej. Wybrane problemy*, [w:] *Prawo ochrony przyrody a wolność gospodarcza*, Łódź 2011 (współautor 50%, wraz z K. Sobieraj). Do praktyki stosowania przepisów z zakresu ocen oddziaływania na środowisko w okresie stwierdzonej niezgodności prawa krajowego z dyrektywą w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne odniosłam się w opracowaniu *Wykładnia pronunijna i bezpośrednie stosowanie dyrektywy*

85/337/EWG przez organ administracji publicznej [w:] *Europeizacja prawa ochrony środowiska*, Lublin 2011.

Uczyniwszy problematykę udziału społeczeństwa w ochronie środowiska centralnym tematem badań, stawiałam tezę o niezgodności krajowych przepisów z prawem UE wskazując braki krajowego prawodawstwa (*Uspołecznianie procedury oceny oddziaływania na środowisko w znowelizowanej ustawie Prawo ochrony środowiska*, [w:] *Oceny oddziaływania na środowisko na szczeblu krajowym i regionalnym*, Kraków 2005) i formułując postulaty zmian w tym zakresie: *Partycypacja społeczności lokalnej w procesie planowania strategicznego*, [w:] *Planowanie strategiczne i przestrzenne*, Prawo-Administracja-Kościół, numer specjalny 2006, oraz: *Public Participation In The Spatial Planning and Development Act against the backdrop of Environmental Protection Law Act*, [w:] *Spatial Planning social and environmental Opportunities and Threats*, Lublin 2007.

Oprócz uwag *de lege lata* odnosiłam się w swych publikacjach także do projektowanych regulacji prawnych, zwłaszcza w opracowaniach: *Udział społeczny jako gwarancja zabezpieczenia interesu publicznego w prawie ochrony środowiska. Wybrane uwagi na tle projektu ustawy o uprawnieniach społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i organach administracji w tym zakresie*, [w:] *Prawo ochrony środowiska i prawo karne, Księga Jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy naukowej Prof. dra hab. W. Radeckiego*, Wrocław 2008. Problematykę udziału społeczeństwa rozpatrywałam także na tle przepisów materialnego prawa administracyjnego: *Udział organizacji ekologicznej w postępowaniu o wydanie pozwolenia na budowę w kontekście wymogów prawa ochrony środowiska* [w:] *Administracja publiczna i gospodarka 5 lat po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, oraz w najnowszym opracowaniu: *Legal Grounds and Prospects for Public Participation in Climate Protection Projects - Polish Experience*, opublikowanego w czasopiśmie „Polish Yearbook of Environmental Law”, 2014.

Wzorców dla modelu udziału społeczeństwa w ochronie środowiska poszukiwałam w innych instrumentach, typowych dla procedury administracyjnej (*Podanie do publicznej wiadomości i obwieszczenie w przepisach prawa ochrony środowiska*, Prawo i Środowisko nr 2/2012) oraz przepisach materialnego prawa administracyjnego odnoszących się do udziału społeczeństwa w sprawach publicznych (*Lokalne wysłuchanie publiczne*, [w:] *Samorząd terytorialny z punktu widzenia nowoczesnej administracji. Księga poświęcona pamięci Jacka Dziobka Romańskiego*, Lublin 2014), uznając za możliwe ich implementowanie w procedurach typowych dla prawa ochrony środowiska, co prezentowałam zwłaszcza w

publikacjach: *Projekt ustawy o wzmocnieniu udziału mieszkańców w działaniach samorządu terytorialnego a partycypacja społeczna w ochronie środowiska*. [w:] *Ocena modelu prawnego organizacji ochrony środowiska w Polsce i na Słowacji* (wydanego także w wersji angielskiej, jako: *The Bill To Strengthen The Participation Of Citizens In The Activities Of Local Government And Public Participation In Environmental Protection*, [w:] *Assessment Of Legal Model Of Environmental Protection In Poland And Slovakia*, E. Ura, J. Stelmasiak, S. Pieprzny (ed.), Kosice 2013). Kompleksowy przegląd problemów związanych z niewłaściwym podejściem tak ustawodawcy jak i (zwłaszcza) organów stosujących prawo do procesów z udziałem społecznym zaprezentowałam w opracowaniu *O nadmiarze i braku w zakresie prawnej regulacji udziału społeczeństwa w ochronie środowiska*, opublikowanym w monografii powstałej po Zjeździe Katedr Prawa i Postępowania Administracyjnego w 2012 r. (tom: *Inflacja prawa administracyjnego*).

Uznając dotychczasowe rozwiązania prawne za niewystarczające dla realizacji zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska, w swoich opracowaniach często formułowałam także propozycje wykorzystania nowych form współdziałania ze społeczeństwem, dostrzegając i promując możliwość wykorzystania działań faktycznych, które stanowią dopuszczalną i prawnie niewadliwą kategorię działań administracji publicznej uzupełniającą działania prawne tej administracji, określając jednocześnie warunki umożliwiające ich zastosowanie w sprawach w zakresie ochrony środowiska (*Partycypacja społeczna w ochronie środowiska na przykładzie Okrągłego Stołu dla Rospuhr* [w:] *Udział społeczeństwa w zintegrowanej ochronie środowiska*, Wrocław 2010; *Udział organizacji ekologicznej w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem ekomediacji jako docelowego modelu rozwiązywania konfliktów społecznych w ochronie środowiska* [w:] *Gospodarcze prawo środowiska*, Gdańsk 2009; *Organ administracji jako mediator w konfliktach związanych z realizacją inwestycji publicznych. Działania faktyczne w postępowaniu w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach* [w:] *Planowanie inwestycji publicznych. Aspekty prawne, ekonomiczne i środowiskowe*, Lublin 2010).

Uznając postulat prawniczej precyzji wypowiedzi za kluczowy dla badanego obszaru, w publikacji *Konsultacje czy partycypacja? Refleksje terminologiczne w odniesieniu do udziału społeczeństwa w ochronie środowiska*. [w:] *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym*, Warszawa 2014 odeszłam od dotychczasowego utożsamiania tych dwóch pojęć uznając, że pojęcie „partycypacji” jako zakładającej współdziałanie podmiotów spoza

administracji publicznej w przyjmowaniu decyzji publicznych jest zbyt szerokie i zbyt wiele obiecujące podmiotom partycypującym, zaś analiza przepisów prawa ochrony środowiska (zwłaszcza późne rozpoczynanie procedury z udziałem społecznym przy braku publicznego prawa podmiotowego do rozpatrzenia uwag i wniosków oraz krótki termin na udział społeczny) wskazuje, że jest to wyłącznie proces konsultacyjny, w którym brak realnego wpływu podmiotów konsultowanych na treść zapadającego rozstrzygnięcia. Takie ujęcie pozwoliło odnieść się do mojej wcześniejszej koncepcji partycypacji *sensu stricto* i *sensu largo*, gdzie partycypacja *sensu stricto* – z wyżej wskazanych powodów – powinna być rozumiana jako proces wyłącznie konsultacyjny. Nie zmienia to faktu, że działania faktyczne dają podstawę do rozszerzenia instrumentarium stosowanego w procesach konsultacyjnych zmieniając je w procesy partycypacyjne (zagadnienie to poddałam refleksji naukowej w opracowaniu *Działania faktyczne w prawie ochrony środowiska na przykładzie uspołeczniania planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, Roczniki Nauk Prawnych KUL, nr 1/2012).

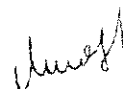
Problematyki udziału społeczeństwa w ochronie środowiska nie da się rozpatrywać w oderwaniu od kontekstu multicentrycznego systemu prawnego, w którym prawodawstwo tworzone jest w znaczącym stopniu poza krajowymi ośrodkami stanowienia prawa. Stąd konieczność poddawania analizie także problematyki podstaw prawnych udziału społeczeństwa w ochronie środowiska w prawie publicznym międzynarodowym, oraz badania unijnej polityki ochrony środowiska, wraz z dominującymi tendencjami i uzasadnieniami dla szerszego włączenia zainteresowanych. Analizy te zaowocowały opracowaniami *Udział społeczeństwa w ochronie środowiska w prawie publicznym międzynarodowym jako gwarancja procesowa prawa do środowiska* [w:] *Międzynarodowe prawo ochrony środowiska XXI wieku*, Warszawa 2013 oraz *Wdrażanie koncepcji public governance w polityce ochrony środowiska*, [w:] *Zastosowanie idei public governance w prawie administracyjnym*, Warszawa 2014. Nie można nie dostrzec, że procesy te, wpisując się w tendencje globalizacyjne, wymagają także zastosowania narzędzi konsultacji ze społeczeństwem z dziedziny IT, które zaprezentowałam w opracowaniu *Szersze zastosowanie technologii informatycznych jako przykład globalizacji w prawie ochrony środowiska* [w:] *Administracja publiczna wobec procesu globalizacji*, Warszawa 2011.

Osobny wątek moich badań stanowi problematyka prawnej ochrony przyrody, w tym zwłaszcza obszarów Natura 2000, którą analizowałam przez pryzmat instrumentów służących efektywnemu zarządzaniu tymi obszarami (*Gospodarowanie na obszarach Natura 2000 w*

kontekście PROW 2007-2013 [w:] *Wspólna Polityka Rolna. Tradycja i nowoczesność*. Lublin 2007; *Nadrzędny interes publiczny jako warunek realizacji planowanego przedsięwzięcia na obszarze Natura 2000*, [w:] *Prawo ochrony środowiska jako warunek prowadzenia działalności gospodarczej*. Gdańsk 2009, oraz *Ochrona granicy państwowej a ochrona przyrody na przykładzie obszaru Natura 2000 „Dolina Środowego Bugu”* PL.B060003, *Prawo i Środowisko* nr 3/2008.)

Zagadnienia stanowiące główny nurt moich zainteresowań badawczych, tj. udział społeczeństwa w ochronie środowiska często przenosiłam wprost na rozwiązania służące ochronie przyrody, zwłaszcza w opracowaniach: *The role of environmental organizations in the creation and protection of Nature 2000 sites in Poland* [w:] *European Environmental Law in the EU member States. An overview of implementation effectiveness*. Warszawa 2011, oraz *Kontrola społeczna w ochronie przyrody. Przykłady praktyczne* [w:] *Administracja publiczna a ochrona przyrody, Zagadnienia ekonomiczne, społeczne oraz prawne* Warszawa 2012, formułując w nich tezę o dopuszczalności działań strażniczych (ang. *watch-dog activities*), mieszczących się w nurcie kontroli społecznej, której celem jest realizacja dobra wspólnego, jaki stanowi efektywna ochrona przyrody.

Rozszerzając wątek współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony przyrody analizowałam także zagadnienie kooperacji międzysektorowej w prawie ochrony środowiska, której współuczestnikami mogą być także przedsiębiorcy oraz organy ochrony środowiska. Szczególną rolę w kooperacji międzysektorowej odgrywać mogą, moim zdaniem, instytucje otoczenia biznesu jako pośrednicy pomiędzy organami administracji publicznej a inwestorami, tezę tę rozwinęłam w opracowaniu: *Rola instytucji otoczenia biznesu w prowadzeniu działalności gospodarczej na obszarach Natura 2000 jako element wsparcia rozwoju regionalnego i lokalnego*, *Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju*, t. CI.II/2013 (za którą otrzymałam także nagrodę rektora SGH). Uznaję także, że tego rodzaju partnerstwo stanowić może skuteczny instrument ochrony środowiska, znajdujący umocowanie w przepisach prawa ochrony środowiska (*Partnerstwo międzysektorowe jako przykład współdziałania w trybie art. 45 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, *Białostockie Studia Prawnicze* z. 14/2013), a jego praktyczne implikacje zaprezentowałam w opracowaniu *Koncepcja współpracy międzysektorowej w ochronie środowiska na przykładzie Lubelskiego Partnerstwa*

Naturowego. [w:] *Działalność gospodarcza na obszarach chronionych*, Lublin 2014 (współautor – 50%, wraz z M. Gałęzińską).

Osobny wątek, który eksploruję badawczo, stanowią zagadnienia dotyczące charakteru prawnego prawa ochrony środowiska jako działu regulacji. W opracowaniach tych prezentuję argumenty przesądające za uznaniem, że ewolucja prawa ochrony środowiska zmierza w kierunku wyodrębnienia go jako gałęzi prawa (*Czy prawo ochrony środowiska jest odrębną gałęzią prawa?* [w:] *Historia magistra vitae, księga jubileuszowa ku czci Profesora Jerzego Flugi*, Lublin 2007; *Uwagi na 30-lecie prawa ochrony środowiska* [w:] *Prawo dla środowiska*, Rzeszów 2011 (współautor – 50 %, z K. Sobieraj), co wymaga jednak wykazania także swoistych „linii demarkacyjnych”, jak prawne granice proceduralne, ustrojowo-strukturalne i wynikające z samego prawa materialnego; granice legislacyjne, aksjologiczne, merytoryczne itp. To ostatnie zagadnienie poddałam analizie w opracowaniu *Pogranicza materialnego prawa administracyjnego na przykładzie prawa ochrony środowiska*, opublikowanym w ostatniej monografii pozjazdowej *Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej. Problemy prawnoadministracyjne*, tom I.

Nowy wątek moich zainteresowań stanowi problematyka korzystania z zasobów środowiska. W pewnym stopniu czerpie ona z dotychczasowych doświadczeń naukowych, stanowiąc z jednej strony jądro wytycznych płynących z zasady zrównoważonego rozwoju. Z drugiej zaś strony – zagadnienie dostępu do zasobów naturalnych, agregacja interesów społeczeństwa i podmiotów korzystających ze środowiska dokonuje się w ramach polityki ochrony środowiska z wykorzystaniem m.in. instytucji udziału społeczeństwa w ochronie środowiska. Zagadnieniom tym poświęcam moje najnowsze opracowania, tj. *„Strategiczne zasoby naturalne” jako dobra publiczne*. [w:] *Prawne aspekty gospodarowania zasobami środowiska*, t. 1, *Korzystanie ze środowiska*, Toruń 2014 (współautor – 50%, z J. Trzewikiem) oraz *Pojęcie strategicznych zasobów naturalnych – uwagi krytyczne*, *Przegląd Prawa Ochrony Środowiska*, 1/2014 (współautor – 50%, z J. Trzewikiem).

Jestem także redaktorem dwóch monografii: *Europeizacja prawa ochrony środowiska* (współredaktorzy: M. Rudnicki, K. Sobieraj), Lublin 2011 oraz *Dekada harmonizacji w prawie ochrony środowiska* (współredaktorzy: M. Rudnicki, K. Sobieraj), Lublin 2011, stanowiących pokłosie organizowanego przez mnie Zjazdu Katedr Prawa Ochrony Środowiska (Lublin 2011), oraz licznych monografii powstałych w ramach projektu „Współpraca Uniwersytetów wspierająca rozwój regionów - lubelskiego i lwowskiego.

Program Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC” w językach polskim, angielskim i ukraińskim: *Spatial Planning - Social and Environmental Opportunities and Threats*, A. Haladyj, P. Legutko-Kobus (ed.), Lublin 2007. *Sustainable Development on the National, Regional and Local Level - Polish Experiences and their Possible Implementation In Ukraine*, S. Kozłowski, A. Haladyj (ed.), Wyd. KUL, Lublin 2006. *Rozwój zrównoważony na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym - doświadczenia polskie i możliwości ich zastosowania na Ukrainie*, S. Kozłowski, A. Haladyj (red.), Lublin 2006. oraz *Урівноважений розвиток на державному, регіональному та місцевому рівні - польський досвід і можливості його застосування в Україні*, за редакцією С. Козловської, А. Галадій, Люблін 2006. Jestem także współredaktorem monografii *Planowanie strategiczne i przestrzenne*, Lublin 2006.

W okresie 2004-2014 uczestniczyłam czynnie w prawie 30 krajowych konferencjach naukowych z referatami i dwóch międzynarodowych konferencjach naukowych: *Impact Assessment for a New Europe and Beyond*, Manchester, UK, 15-17 czerwca 2005 r. oraz *Effectiveness of European environmental law implementation in EU member states. The 11th meeting of NEEL - Network of EU Environmental Lawyers*, 5-6 September 2011, Warsaw, Poland, w obu przypadkach głosząc referaty.

Dwukrotnie wygłaszałam referat podczas Zjazdu Katedr Prawa i Postępowania Administracyjnego (w 2012 r. i 2014 r.); w 2014 r. wygłosiłam także referat podczas Zjazdu Katedr Prawa Ochrony Środowiska (Toruń, 15-16 maja 2014 r.)

Moja aktywność naukowa została dostrzeżona i uhonorowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wzszego dwuletnim stypendium naukowym dla wybitnego młodego naukowca zatrudnionego na uczelni (2011 r.). Uzyskałam także nagrodę zespołową Rektora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, stopnia drugiego, w dziedzinie działalności naukowej, za monografię *Gospodarka regionalna i lokalna a rozwój zrównoważony* (Warszawa 2 grudnia 2014 r.) oraz dwie nagrody zespołowe IV stopnia Rektora KUL za wybitną działalność organizacyjno-społeczną i popularyzację nauki oraz za wyróżniający się projekt naukowy podczas VIII Lubelskiego Festiwalu Nauki (obie w 2011 r.). W 2006 r. uzyskałam także stypendium w ramach programu EASY-ECO (Evaluation of Sustainability: European Conferences and Training Courses" - finansowany z programu Marie Curie Actions oraz UNEP), dzięki czemu w dniach 24 01- 03 02 2006 odbyłam dwutygodniowy kurs *Evaluation and Impact Assessment* (Regional Environmental Centre, Szentendre, Węgry). W 2014 r.

zostałam nominowana przez władze Uczelni do udziału w konkursie „Kobieta na medal”, adresowanym do kobiet-naukowców.

Jeśli chodzi o mój dorobek dydaktyczny i popularyzatorski - prowadzę zajęcia dydaktyczne (wykłady, seminaria i konwersatoria) dla studentów kierunku administracja i europeistyka, oraz prawo, a także wykład w języku angielskim dla studentów kierunku *European Studies*; wszystkie w ramach Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Moje zajęcia dydaktyczne oscylują wokół zagadnień związanych z prawem i polityką ochrony środowiska (*Polityka Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska. Działania UE w zakresie ochrony klimatu. Prawne aspekty gospodarowania zasobami środowiska. Polityka ochrony środowiska. Environmental Policy of the EU. Planowanie strategiczne w ochronie środowiska. Współpraca transgraniczna w ochronie środowiska*); prowadzę także wykład z zarządzania środowiskowego. Z uwagi na przedmiot moich zainteresowań naukowych od trzech lat prowadzę także wykład fakultatywny *Instytucje społeczeństwa obywatelskiego*, oraz seminarium magisterskie *Prawne aspekty gospodarowania zasobami środowiska*. W latach 2004-2011 wypromowałam łącznie ponad 100 magistrów i licencjatów na kierunku administracja. Jestem także współautorką podręcznika *Organizacja ochrony środowiska* pod red. M. Rudnickiego, Lublin 2011, w zakresie prawnych form działania administracji, kompetencji instytucji Unii Europejskiej w ochronie środowiska oraz rozwiązań horyzontalnych w prawie ochrony środowiska.

W latach 2006-2007 uczestniczyłam także w Projekcie: „INTERREG IIIA/TACIS CBC”. W ramach projektu pełniłam m.in. funkcję organizatora konferencji „Rozwój zrównoważony na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym – doświadczenia polskie i możliwości ich zastosowania na Ukrainie” (19-20 października 2006).

W ramach działalności popularyzującej naukę stale współpracuję z Instytutem na rzecz Ekorozwoju, niezależną organizacją pozarządową typu think-tank, opracowując zagadnienia dotyczące prawnych aspektów udziału społeczeństwa w ochronie środowiska w: podręcznikach dla nauczycieli (*Natura 2000 w edukacji szkolnej Poradnik dla nauczycieli*, Warszawa 2007), broszurach informacyjnych (*Biogazownia – przemysłowy wybór. Co powinien wiedzieć każdy obywatel?*, oraz: *Biogazownia – przemysłowy wybór. Co powinny wiedzieć władze samorządowe?*) a także w ramach kursów typu e-learning z zakresu rozwiązywania konfliktów społecznych w procesach lokalizacji biogazowni rolniczych oraz ochrony przyrody i udziału społeczeństwa w tworzeniu i funkcjonowaniu sieci Natura 2000.

Przygotowałam także e-learning w ramach projektu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „*Natura i gospodarka – podstawy dialogu*”.

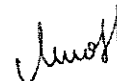
W ramach działalności naukowo-popularyzatorskiej opracowałam w sumie ponad 50 haseł encyklopedycznych umieszczonych w leksykonach i encyklopediach, w tym także w tomie „Prawo ochrony środowiska” w ramach Wielkiej Encyklopedii Prawa pod honorowym patronatem Prezydenta RP. Jestem także współredaktorem dwóch z nich (*Leksykon administratywisty*, oraz *Encyklopedia prawa administracyjnego*). Jestem także autorką 3 sprawozdań z konferencji naukowych oraz dwóch recenzji podręczników.

Mam zaszczyt być członkiem Towarzystwa Naukowego KUL, jako członek-współpracownik Wydziału Nauk Prawnych, oraz członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej. Od grudnia 2014 r. pełnię także funkcje recenzenta artykułów w czasopiśmie "Polish Yearbook of Environmental Law."

W dniu 8 kwietnia 2014 roku zostałam powołana przez Radę WPPKiA KUL na promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgra Jacka Trzewika (tytuł rozprawy doktorskiej: *Publiczne prawa podmiotowe jednostki w prawie ochrony środowiska*”, termin obrony: 31 marca 2015 r.)

W 2013 r. koordynowałam ze strony KUL prace związane z podpisaniem umowy pomiędzy Uniwersytetem w Białymstoku i Uniwersytetem Mikołaja Kopernika a KUL "Polska sieć naukowa - Badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz realizacji zrównoważonego rozwoju" (akronim BPR-PL) i w dniu 04.03.2013 zostałam powołana przez Radę Instytutu Administracji WPPKiA KUL na członka Komitetu Sterującego w ramach sieci. W latach 2011-2014 pełniłam funkcję członka Zespołu Problemowego ds. Zrównoważonego Rozwoju przy Komitecie Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.

Jestem także wykonawcą ekspertyz na zamówienie organów władzy publicznej – w grudniu 2013 r. opracowałam dwie opinie prawne na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (*opinia prawna dotyczącej udostępniania przez IOŚ protokołów z kontroli - oraz opinia prawna dotycząca zasad udostępniania informacji objętej tajemnicą przedsiębiorstwa na użytek służbowy innym organom administracji, w tym także organom ścigania*) (10.12.2013) oraz współautorką prognoz oddziaływania na środowisko dla: projektu Programu Polskiej Energetyki Jądrowej i projektu strategii zintegrowanej „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, obie dla Fundeko/Ekoveri Łukasz Szkudlarek na zlecenie

odpowiednio: Ministra Gospodarki i Ministra Środowiska. Jestem także współautorką raportu ewaluacyjnego „Analiza systemów oceny dokumentacji projektowej w zakresie oceny oddziaływania na środowisko stosowanych przez Instytucje Zarządzające Regionalnymi Programami Operacyjnymi” dla Fundeko Łukasz Szkudlarek na zlecenie Ministerstwa Gospodarki.

Ponadto, w okresie po uzyskaniu stopnia doktora byłam organizatorem (lub współorganizatorem) II konferencji naukowych (krajowych i lokalnych), w tym zwłaszcza Zjazdu Katedr Prawa Ochrony Środowiska, który odbył się w dniach 10-12 maja 2011 r. i został połączony z obradami konferencji „Dekada harmonizacji w prawie ochrony środowiska”. Patronat nad obradami objął przewodniczący Parlamentu Europejskiego prof. dr hab. Jerzy Buzek. W ramach aktywności naszej sieci naukowej współorganizowałam konferencję „Działalność gospodarza na obszarach chronionych”, Lublin, 18-19 listopada 2013 r., objętą patronatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Odnosząc się do planów naukowych na przyszłość pragnę podkreślić, że skupiając się na wątku korzystania z zasobów środowiska planuję publikację artykułu *Powszechne korzystanie ze środowiska na przykładzie korzystania z lasów* (we współautorstwie – 50% z J. Trzewikiem), w recenzowanej monografii. W styczniu 2015 r. podpisałam także jako współautor (obok R. Biskupa i P. Kledzika) umowę wydawniczą z wydawnictwem C.H. Beck na publikację komentarza do ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Od daty publikacji pierwszego komentarza do tej ustawy, z połowy lat 90., brak opracowań typu komentatorskiego jak i szczególnego zainteresowania doktryny działalnością organów Inspekcji Ochrony Środowiska, chociaż problematyka tzw. kontroli ekologicznej oraz zaskarżalności zarządzeń pokontrolnych jest więcej niż kontrowersyjna w orzecznictwie. Kolejnym problematycznym zagadnieniem są praktyczne implikacje koncepcji zespolenia, która rodzi problemy w zakresie finansowania zadań Inspekcji, kompetencji inspektora WIOŚ oraz egzekucji kosztów badań i pomiarów jako należności budżetu państwa. Planowany termin wydania komentarza to październik 2015 r.

01.03.2015 r.
Anastazja
18